USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **T. M.**, zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem, se sídlem náměstí 28. října 9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2017, č. j. OAM-290/ZA-ZA11-K03-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 3. 2018, č. j. 32 Az 12/2017 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Řízení před správními orgány

[1] Rozhodnutím ze dne 17. 8. 2017, č. j. OAM-290/ZA-ZA11-K03-2017, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V části odůvodnění k neposkytnutí humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu poukázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 3/2003 - 55, a uvedl, že důvod hodný zvláštního zřetele nezakládá ani skutečnost, že žalobce sdílí domácnost s českou státní občankou. V části odůvodnění k neposkytnutí doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný shrnul, že žalobce opustil zemi původu bez jakýchkoliv obtíží a pro případ návratu vyjádřil obavy toliko z odcizení a osamění. Žalovaný poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí, podle které návrat neúspěšných žadatelů do Guinejské republiky není spojen s postihem, avšak může dojít k prověřování jejich činnosti v zahraničí, popřípadě nabytého majetku. V Guinejské republice nedochází k žádnému mezinárodnímu či vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a v zemi působí Mezinárodní organizace pro migraci, která pomáhá osobám po návratu ze zahraničí. S ohledem na uvedené skutečnosti žalovaný dovodil, že žalobci v zemi původu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, či vážné ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) téhož zákona. Žalovaný uzavřel, že případné vycestování žalobce

není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Je totiž na žalobci, aby si upravil pobytový status na území České republiky v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a konstatoval, že rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem k udělení doplňkové ochrany. Ve zbylé části odůvodnění se žalovaný zabýval důvody pro neudělení ostatních druhů mezinárodní ochrany, ke kterým se žalobce v žalobě nevyjádřil.

[2] Rozsudkem ze dne 27. 3. 2018, č. j. 32 Az 12/2017 - 32, Krajský soud v Brně zamítl žalobu proti uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění krajský soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, a konstatoval, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádné mimořádné okolnosti, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2014, č. j. 1 Azs 10/2014 - 29, krajský soud dovodil, že sdílení společné domácnosti žalobce s českou státní občankou není důvodem k udělení humanitárního azylu. K neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu krajský soud připomněl usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 41, a ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27, přičemž uzavřel, že neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby založil rozpor s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ledaže by si cizinec vytvořil na území České republiky takové rodinné či osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z České republiky. Tak tomu bylo například v případě cizince, který měl na území České republiky manželku a dceru závislé na jeho přímé péči. Taková situace však v nyní posuzovaném případě nenastala a nelze za ni považovat toliko sdílení domácnosti s českou státní občankou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní uvedl, že mu hrozí zásah do práva na rodinný a soukromý život, neboť v zemi původu nebyl déle než 10 let. V současnosti již v Guinejské republice nemá osobní ani rodinné vazby a nemá se kam vrátit. Žádost o mezinárodní ochranu podal proto, že chce žít rodinný život s přítelkyní, která je českou státní občankou, a v současnosti již nemůže žádat o legalizaci pobytu prostřednictví zákona o pobytu cizinců na území České republiky, neboť byl vyhoštěn. Stěžovatel konstatoval, že uvedené skutečnosti naplňují podmínky pro poskytnutí doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu, neboť v případě jeho vycestování by došlo k porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Vzhledem k uvedeným závěrům stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud změnil rozsudek krajského soudu, a to tak, že se rozhodnutí žalovaného ruší a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na rozhodnutí a na napadený rozsudek krajského soudu, přičemž uzavřel, že stěžovatelova životní situace není natolik vypjatá, aby byla důvodem k poskytnutí mezinárodní ochrany. Vzhledem k uvedenému

žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost nebo ji zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal, že by se Městský soud v Praze dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, nebo že by se při rozhodování věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] V usnesení ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 41, Nejvyšší správní soud vysvětlil, že „[…] *že samotný rodinný život stěžovatele, tj. manželství s občankou České republiky a soužití s jeho nezletilými dětmi, nemohou být bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.*“

[8] V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[z] *dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle*

právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Přípustnou míru zásahu do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život na území ČR tak nebylo na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, nýbrž tuto otázku bylo v daném případě třeba zkoumat a také byla příslušným správním orgánem zkoumána v rámci řízení o správním vyhoštění stěžovatele dle § 118 a násl. zákona o pobytu cizinců. ... Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“

[9] V rozsudku ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27, v návaznosti na naposledy citovaný rozsudek Nejvyšší správní soud uvedl, že „[s]*ituace, kdy je manželka i dítě prakticky odkázáno na péči stěžovatele, nepochybně může svou mimořádností odpovídat případu, kdy by již nutnost pouhého vycestování z České republiky mohla být nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života.*“

[10] Citované závěry podle Nejvyššího správního soudu dostatečně vyvracejí tvrzení stěžovatele, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu, protože chce v České republice žít společně s českou státní občankou a v současnosti již z důvodu vyhoštění nemůže získat pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Stěžovatel neuvedl takové okolnosti soužití s přítelkyní, které by nasvědčovaly závěru, že jejich byť i jen krátkodobé odloučení může mít obdobné důsledky, jaké hrozily ve věci sp. zn. 3 Azs 256/2014. Posouzení přípustné míry zásahu do práva na soukromý a rodinný život v důsledku dlouhodobého odloučení se mohl stěžovatel ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, domáhat v řízení, v němž byl vyhoštěn.

[11] K tvrzení stěžovatele, že v zemi původu nebyl více než 10 let, nemá k ní žádné vazby a nemá se kam vrátit, Nejvyšší správní soud poukazuje například na usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016 - 28, podle kterého „[...] *k legalizaci pobytu cizince nemůže sloužit procedura v režimu zákona o azylu, neboť ten poskytuje ochranu především cizincům, kteří jsou v zemi původu vystaveni (nebo jim hrozí) pronásledování či vážné újmě ve smyslu tohoto zákona.*“

IV. Závěr

[12] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu (všechna zmiňovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz) poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele. Proto kasační stížnost shledal nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu